መመሪያ ቁጥር.06./2010

ልውጥ ሕያዋን ላይ በሚደሬጉ ማናቸውም እንቅስቃሴዎች በተያያዘ ሲደርስ የሚችል ጠንቅ መቋቋሚያ የአሰራር ሥርዓት መመሪያ

ከልውጥ ሕያዋን **እንቅስቃሴዎች በተያያዘ** ሲደርሱ የሚችሉትን ድንገተኛ አደ*ጋዎችን ለመ*ከሳከል የሚያስችል የጠንቅ *መ*ቋቋም አሰራር ሥርዓት መዘር*ጋ*ት በማስፈለጉ፣

የአካባቢ፣ የደን እና የአየር ንብረት ለውጥ ሚኒስቴር ስለደሕንነት ሕይወት በወጣው አዋጅ ቁጥር 655/2001 (በአዋጅ ቁጥር 896/2007 እንደተሻሻለው) አንቀጽ 25 መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል።

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "ከልውጥ ሕያዋን እንቅስቃሴ *ጋ*ራ የተያያዘ ጠንቅን የመቋቋሚያ የአተ*ገ*ባበር ሥርዓት ለመዘር*ጋት* የተዘጋጀ መመሪያ ቁጥር *©ሬ*/2010" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. የተፈፃሚነት ወሰን

- (1) ይህ መመሪያ ለተጤነ ሕና ላልተጤነ ልቀት፤ ልውጥ ሕያዋን ለመሥራት፤ ለማስተማሪያነት፣ ለምርምር፣ ከውጪ ለማስመጣት፣ ወደ ውጪ ለመላክ፣ በትራንዚት ለማስተላለፍ፣ በዝግ ሁኔታ ለማምረት፣ ለማከጣቸት፣ ለማጓጓዝ፣ በጥሬ ዕቃነት ለማዋል ሕና በገበያ ላይ በማዋል ጊዜ ሊፈጥር በሚችለው ጠንቅ ላይ ተፈፃሚነት ይኖራዋል።
- (2) በዚህ መመሪያ በሴሳ ሁኔታ ካልተገለጸ በስተቀር ካልተጤነ ልቀት የሚመነጩ ጠንቆች ያሚክተሉትን ያጠቃልሳል፤

ሀ/ በማከጣቸት ወይም በጣጓጓዝ ወቅት የሚንጠባጠቡ፣

ስ/ በሰዎች ስህተት የሚለቀቁ፣

Cigi

1

ክፍል ሁለት

3. *ከጣን*ኛውም *ሕንቅስቃ*ሴ የሚ*መነ*ጩ ጠንቆችን የመቋቋሚያ ምላሽ

(1) ማንኛውንም ፍቃድ ጥያቄ ሲቀርብ ሚኒስቴሩ ፍቃድ ከመስጠቱ በፊት ጥያቄው የሚከተሱትን መረጃዎች ማካተቱትን ማረ*ጋገ*ጥ ይኖርበታል።

ሀ/ ደህንነትን ለጣረ*ጋ*ገጥ የሚወሰዱ እርምጃዎች መረጃ እና የአተገባበር ስልትን ያጠቃለለ የአደ*ጋ መቋቋሚያ ጊ*ዜ እቅድን ማዘ*ጋ*ጀት እና

ስ/ በእንቅስቃሴው ጉዳት ሲደርስበት የሚችል ሰው/ሰዎች ቢኖሩ መረጃ የሚያገኙበት ዕቅድ መዘ*ጋ*ጀቱን ማረ*ጋገ*ጥ ይኖርበታል።

4. የድንንተኛ አደ*ጋ መ*ከሳከል ግብረ ሃይል

- (1) ማንኛውም የልውጥ ሕያው እንቅስቃሴ ሲደረግ የሚያ*ጋ*ጥም ድንገተኛ አደ*ጋን* ለመቋቋም እንዲቻል የአደ*ጋ መ*ከላከል ግብረ ሀይል ሚኒስቴሩ ይሰይማል፡፡
- (2) ሚኔስቴሩ የድንገተኛ አደ*ጋ* መከሳከል ግብረ ሀይል ሲቀመንበርን፣ ጸሐፊንና አባላትን የድንገተኛ አደ*ጋን* የመቋቋሚያ እርምጃ መውሰድ አቅም ካሳቸው ተቋማት መካከል ይሰይማል።
- (3) የድንንተኛ አደ*ጋ መ*ከሳከል ግብረ ሀይል *ኃ*ሳፊንቶችና ተግባራት ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ናቸው፤

ሀ/ ብሔራዊ የአደ*ጋ መ*ቋቋ*ሚያ እቅድን ማዘጋ*ጀት፣ ሲያስ<mark>ፈል</mark>ን መተግበርና በየጊዜው ማሻሻል፤

ስ/ ማንኛውም ከልውጥ ሕያው እንቅስቃሴ የሚደርስ ያልተጤነ ልቀት መከሰቱን ለመለየትና ለመዘገብ የሚያስችሉ ተገቢ ስርዓቶችን መዘር*ጋት* ፤

ሐ/ ከልውጥ ሕያዋን ያልተጤነ ልቀት ሲመጣ የሚችስውን በስው ወይም በእንሰሳት ጤንነትና በአካባቢ የሚደርስ አደ*ጋ*ን ለመከላከል የሚያስችል ፈጣን የመቋቋሚያ ስልት ምንጊዜም ዝግጁ መሆኑን ማረ*ጋገ*ጥ፤

መ/ የልውጥ ሕያዋን ያልተጤነ ልቀት በሚያ*ጋ*ጥምበት ጊዜ በሰው ወይም በእንስሳት ጤንነት እና በአካባቢ ጉዳት ሳይደርስ **ሰ**ውጥ ሕያውን **ሰ**ማስወንድ በቂ ዝግጅት ምንጊዜም መኖሩን ማረ*ጋ*ገጥ፤

ሠ/ ወጪዎችን ለማስመለስና ካሳን ለማስከፈል እንዲያግዝ የአደ*ጋ መቋቋሚያ እ*ርምጃ በሚወሰድበት ጊዜ የሚደርሱ ወጪዎችን በተሟላና በትክክለኛ መንገድ መመዝገባቸውን ማረ*ጋ*ገጥ፤

2

- ረ/ ያልተጤን ልቀትን መቋቋም የሚያስችል የሰው ኃይል፣ ንንዘብና መሣሪያ ዝግጁ መሆኑን ማረጋገጥ፤
- (4) የድንገተኛ አደ*ጋ መ*ከሳከል ግብረ ሀይል በአገር አቀፍ ደረጃ የሚያ*ጋ*ጥም ማናቸውንም ልውጥ ሕያዋንን የሚመለከት አደ*ጋ የመምራት እ*ና ለመቋቋም የሚያግዙ ድርጅቶችና ማለሰቦችን የማስተባበር ኃላፊነት አለበት።
- (5) የድንገተኛ አደጋ መከሳከል ግብረ ሀይል የተሰጡትን ተግባራትና ኃላፊነቶች ለመወጣት ሕንደአስፈላጊነቱ በሚወስነው ሰዓትና ፍጥነት መገናኘት የሚችል ሲሆን ነገር ግን h6 ወር በሳይ መብለጥ አይኖርበትም።
- (6) በልውጥ ሕያዋን ያልተሔነ ልቀት አማካኝነት ድንገተኛ አደጋ በሚደርስበት ጊዜ የድንንተኛ አደ*ጋ መ*ከሳከል ግብረ ሀይል *- ኃ*ሳፊነት ከተሰጠው ሰው እና ሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋራ በቅርብ በመሥራት አደጋውን መቀነስ ወይም ሙሉ በሙሉ ማስወንድ ይኖርበታል።
- (7) የዚህን መመሪያ አንቀፆች እንደተጠበቁ ሆነው የድንገተኛ አደጋ መከሳከል ግብረ ሀይል የራሱን የአደጋ ጊዜ መቋቋሚያ የአሰራር ሥራዓቶችን ማውጣት ይችላል።

(1) በልውጥ ሕያዋን እንቅስቃሴዎች ወቅት አደጋ ቢያጋጥም፣ ማንኛውም አመልካች ወይም *ፌቃ*ድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው፣ አደ*ጋ*ው ባ*ጋ*ጠመ በሃ*ያ አራት ሰዓት* ውስጥ፣ ለአደጋ መቋቋሚያ ቡድኑ የሚከተሉትን መረጃዎች መስጠት ይጠበቅበታል፡-

ሀ/ አደጋው የደረሰባቸው ሁኔታዎች፣

ስ/ አደ*ጋ*ው ሲከሰት የነበረው ልውጥ ሕያው ምንነትና *መ*ጠን፣

ሐ/ ማንኛውንም በብዝሀ ሕይወት ጥበቃና ዘላቂ አጠቃቀም እና በሰዎች ጤንነት ላይ ሲያደርስ የሚችለው አሉታዊ ተፅሕኖ የሚገልፅ መረጃ፣

መ/ የተወሰዱ የማስተካከያ ሕርምጃዎች፣ ሕና

ሠ/ ሴሎች ማንኛውም ተያያዥ መረጃዎች።

6. በአመልካቹ መወሰድ የሚኖርባቸው የጠንቅ አያያዝ እርምጃዎች

(1) አመልካቹ ወይም ማንኛውም ፈቃድ የተሰጠው ግለሰብ አደጋዎች በሚደርሱበት ወቅት የሚከተሉትን የጠንቅ አያያዝ ተግባራትን ማከናወን ይጠበቅበታል፡-

ሀ/ ለድንገተኛ አደ*ጋ መ*ከሳከል ግብረ ሀይል ሪፖርት ማድረግ፣

ስ/ ስአካባቢው አመራር መረጃዎችን በመስጠት አካባቢው እንዲጠበቅ ማድረግ እና

ስሕብፈተሰቡ ግንዛቤ መስጠት፣

ሐ/ ቦታው ተለይቶ እንዲከሰል አድርጎ በከፍተኛ ሁኔታ እንዲጠበቅ ማድረግ፣ መ/ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ፣ አደ*ጋ*ው ከደረሰበት ቦታ ላይ ደረጃ በደረጃ ሰዎችንና እንሰሳትን ከቦታው እንዲስቁ ማድረግ፣

7. የሚወናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከ.ማ.ኤ. . ይ..ቀን 2010 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ... ሚ. ይ. ቀን 2010 ዓ.ም

ዶ/ር ገመዶ ዳሌ // የአካባቢ የደንና የአየር ንብረት ለውጥ ሚኒስቴር ሚኒስትር

DIRECTIVE NO.06/2018

<u>DIRECTIVE TO ESTABLISH PROCEDURES FOR MANAGEMENT OF RISKS FROM</u> <u>ANY TRANSACTION INVOLVINGMODIFIED ORGANISMS</u>

Whereas, it is essential to set a risk management procedure dealing with risks arising from any transaction involving modified organisms,

NOW THEREFORE, this directive is issued by the Ministry of Environment, Forest and Climate Change in accordance with Article 25 of the Biosafety Proclamation No. 655/2009 (as amended by Proclamation No. 896/2015):

PART ONE GENERAL

1. Short Title

This directive may be cited as "Directive Issued to Establish Procedures for the Management of Risks from any Transaction Involving Modified Organisms No. 2018"

2. Scope of this Directive

- (1) This Directive shall apply to manage any unforeseen risk arising from deliberate and unintentional release during making, use in teaching, research, import, export, transit, contained production, transport, storage, processing and putting in the market of any modified organisms.
- (2) In this directive, unless the context otherwise requires, the Risk arising from unintentional release includes, *inter alia*;
 - a. Spillage from storage or transportation,
 - b. release out of Human error
 - c. Release out of force majeure.

PART TWO

3. Response Measures To Risks Arising From Any Transaction

- (1) The ministry shall, before recommending an application for approval for any transaction, ensure that the application contains;
 - a. An emergency plan which includes information on safety measures and procedures to be adopted and,
 - b. Mechanisms through which the information shall be made available to the persons likely to be affected by the transaction.

4. Emergency Response Group

- (1) The Minister shall establish an Emergency Response Group in order to respond to any emergency cases related to the transaction of modified organism.
- (2) The Minister shall appoint the Chairperson, the Secretary and the members of the Emergency Response Group to comprise representatives of institutions capable of undertaking risk management measures.
- (3) The duties and responsibilities of the Emergency Response Group shall be to:
 - a. Develop, implement when needed and keep updating a national risk management plan;
 - b. Develop appropriate systems for the detection and reporting of emergencies in any transaction involving modified organisms;
 - c. Ensure that there is a constant readiness to respond to any emergency of any modified organism to prevent damage to human and animal health, and the environment.
 - d. Ensure that there is a constant readiness for the disposal of modified organisms recovered after accidents without any harm to humans, animals or the environment;
 - e. Ensure that complete and accurate records of expenditures incurred in responding to emergencies are maintained to facilitate cost recovery and the payment of compensation;

- f. Ensure prompt and efficient mobilization of manpower, financial resources and equipment to deal with any emergency;
- (4) The Emergency Response Group shall be responsible to coordinate any accident at national level involving modified organisms and it shall direct the activities of institutions and individuals that may offer assistance.
- (5) The Emergency Response Group shall meet at such times and with such frequency as may be necessary to fulfill its duties and responsibilities which, in any event, shall not be less than every six months.
- (6) In cases of emergencies such as accidental release of modified organisms, the Emergency Response Group shall closely work with the authorized person and other relevant stakeholders to take rapid action to minimize or prevent possible risks
- (7) Without prejudice to the provision of this article, the Emergency Response Group may adopt its own rules of procedures.

5. Duties of the Permit Holder

- (1) Where there is an emergency related to transaction of modified organisms, the applicant or any person to whom approval was given shall, within twenty-four hours, inform the Emergency Response Group about the emergency providing the following information
 - a. The circumstances of the accident,
 - b. The identity and quantity of the modified organism involved in the emergency,
 - c. Any available information about the possible adverse effects on the conservation and sustainable use of biological diversity, taking also into account risks to human health,
 - d. The mitigation measures taken, and
 - e. Any other relevant information.

6. Risk management measures to be taken by the applicant

(1) The applicant or any person to whom approval was given shall use the following Risk Management approaches in the event of emergency

- a. Report to the Emergency Response Group.
- b. Inform and involve the local leadership to take charge of the area and create awareness to the population.
- c. Isolate the area and provide adequate security to cordon off the affected place, if needed.
- d. When appropriate, evacuate humans and animals that are within reach by the exposure case by case.
- e. In the event where there are residual materials arising from modified organisms, they have to be collected and, when applicable, be destroyed by appropriate means.

7. Effective Date

This directive shall enter into force as of the Loday of 2018.

Done at Addis Ababa, this L day of Jan. 2018.

Dr. Gemedo Dalle

MINISTER OF MINSTRY OF ENVIRONMENT, FOREST AND CLIMATE CHANGE

